

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/128/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823201455
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7823201455.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovvej vo veci starostlivosti súdu o deti W.: V., G.. XX.XX.XXXX (toho času už plnoletá) a maloletá Z., G.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, deti rodičov: matka P. Š., G.. XX.XX.XXXX, E. K. K. XX, a otec J. W., G.. XX.XX.XXXX, E. K. V., E..Č.. K. O., V. B., R.Á. XXX, Č. P., za účasti náhradných rodičov I. Š., G.. XX.XX.XXXX, a J. Š., G.. XX.XX.XXXX, U. E. K. K. XX, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/127/2023-45 zo dňa 18.7.2023 takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch III. a VII.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletými deťmi a návrh zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť I. Š., G.. XX.X.XXXX a J. Š., G.. XX.X.XXXX nad maloletou V. W., G.. XX.X.XXXX.

II. Mal. V. W., G.. XX.X.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky P. Š., G.. X.X.XXXX.

III. Otec J. W., G.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej V. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa určené Zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, do rúk matky, počnúc dňom 18.7.2023.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/293/2011-38 zo dňa 9.8.2011 vo vzťahu k maloletej V. W., G.. XX.X.XXXX.

V. Zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť I. Š., G.. XX.X.XXXX a J. Š., G.. XX.X.XXXX nad maloletou Z. W., G.. X.XX.XXXX.

VI. Mal. Z. W., G.. X.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky P. Š., G.. X.X.XXXX.

VII. Otec J. W., G.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej Z. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa určené Zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, do rúk matky, počnúc dňom 18.7.2023.

VIII. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 5P/195/2012-39 zo dňa 11.10.2012.“

3. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 47 ods. 1 písm. e), ods. 2, § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime.

4. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že náhradná osobná starostlivosť už neplní svoj účel, pretože matka prejavila vôľu prevziať starostlivosť o svoje deti. Matka spolu so svojim druhom a ich 3 maloletými deťmi obývajú domácnosť pozostávajúcu z dvoch miestností. Nehnuteľnosť, ktorú rodina obýva, sa nachádza na pozemku rodinného domu, ktorú obývajú aj starí rodičia zo strany matky. Z vyjadrení matky tiež vyplynulo, že maloletá V. už nežije v domácnosti starých rodičov, ale obýva spoločnú domácnosť so svojim partnerom, a je toho času tehotná. Maloletá Z. sa v jej domácnosti zdržiava od apríla tohto roka a vrátiť sa do domácnosti svojich starých rodičov odmieta. Od doby, od kedy je maloletá v domácnosti matky, školu navštevuje pravidelne. Príjem rodiny pozostáva z prídavku na 3 maloleté deti a zo sociálnych dávok vo výške 565 eur. Maloleté deti, ktoré pochádzajú zo vzťahu matky a jej súčasného partnera, navštevujú školu pravidelne. Z vykonaného sociálneho šetrenia u maloletej V. vyplýva, že maloletá býva so svojim partnerom P. I. na družstve v obci K.. Maloletá V. sa vo veci podania návrhu svojej matky vyjadrila, že sa do jej domácnosti už nevráti, a nevráti sa ani k svojim starým rodičom, ktorým je zverená do náhradnej starostlivosti aj napriek tomu, že podporu pociťuje aj zo strany starých rodičov, aj zo strany matky. U maloletej je povinná školská dochádzka ukončená, v ďalšom vzdelávaní už nepokračovala. Pokiaľ ide o otca detí, otec dlhodobo žije v Č. P., o svoje deti dlhodobo nejavil záujem. Toho času je už v telefonickom kontakte so svojimi deťmi. S ohľadom na uvedené skutočnosti je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli zverené do osobnej starostlivosti ich matky, ktorá prejavila skutočný záujem o svoje deti a prevzala ich výchovu a starostlivosť s plnou zodpovednosťou a vážnosťou. Maloletá V. sa čoskoro stane maloletou matkou a so svojim dieťaťom a partnerom bude naďalej žiť v ich spoločnej domácnosti. Súd preto návrhu matky vyhovel a zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi. Keďže otec detí má len nepatrný príjem a znevýhodnený zdravotný stav, súd ho zaviazal povinnosťou prispievať na výživu detí v minimálnom rozsahu tak, ako to ustanovuje zákon.

5. Zároveň súd týmto rozhodnutím zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/293/2011-38 zo dňa 09.08.2011 vo vzťahu k maloletej V. W., G.. XX.XX.XXXX, a zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 5P/195/2012-39 zo dňa 11.10.2012.

6. O povinnosti nahradiť trovy konania súd nerozhodoval v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení účastníkov konania

7. V zákonom stanovenej lehote podal proti napadnutému rozsudku odvolanie otec maloletých detí v rozsahu určenia vyživovacej povinnosti. Namietal, že je dlhodobo chorý, veľkú časť svojho príjmu používa na úhradu liekov a cestovného. Poberá invalidný dôchodok vo výške 6.164 Kč a na základe dohody o vykonanej práci do 31.12.2023 poberal 2.700-3.000 Kč. Jeho výdaje na ubytovanie predstavujú 4.500 Kč, na cestovné, lieky a infúzie mesačne 2.500 Kč. Nemôže vykonávať stálu prácu, nakoľko zdravotný stav mu to neumožňuje. Žiada, aby odvolací súd znížil výšku výživného alebo mu umožnil prispievať podľa jeho finančných možností.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na svojich písomných a ústnych podaniach. Napadnutý rozsudok považuje za vecne a zákonne správny. Navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok potvrdiť.

9. Matka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súhlasí s odvolaním otca, nakoľko chápe jeho finančnú situáciu, s otcom maloletých sa dohodla, že bude na maloleté deti prispievať sumou, akou bude môcť.

10. Otec v ďalšom vyjadrení uviedol, že potvrdzuje dohodu s matkou maloletých detí o prispievaní výživným na maloleté deti. Výživnému sa nevyhýba a začal ho platiť od septembra 2023.

11. Obaja starí rodičia maloletých detí vo vyjadrení uviedli, že s dohodou matky a otca o úhrade výživného súhlasia.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie otca je nedôvodné.

13. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky otca maloletých je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol o určení výživného na každé z maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne (výroky III., VII.).

14. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

15. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol nesúhlas otca s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami (§ 387 ods. 3 CSP), pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

16. Otec odvolacími námietkami spochybňuje správnosť záverov súdu prvej inštancie prioritne vo vzťahu k určenému rozsahu zvýšeného výživného zdôrazňujúc nedostatok finančných prostriedkov. Podľa názoru odvolacieho súdu argumentácia otca v rámci podaného odvolania nemá svoju relevanciu vyjadrenú v ust. § 75 Zákona o rodine. V nasledujúcom rozsahu odvolací súd pri prieskume vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia skúmal primeranosť určeného výživného s ohľadom na zákonné kritéria, predpokladané ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. V jeho zmysle by výživné malo reflektovať odôvodnené potreby dieťaťa, tiež možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

17. Podaným odvolaním otec maloletých prejavil subjektívnu nespokojnosť s výškou výživného, ktorá nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Otec namieta, že je dlhodobo chorý, poberá invalidný dôchodok vo výške 6.164 Kč a na základe dohody o vykonanej práci do 31.12.2023 poberal 2.700-3.000 Kč. Zdravotný stav mu neumožňuje vykonávať stálu prácu.

18. Odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Zákon zásadne nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu.

19. Odvolací súd s poukazom na ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine uvádza, že citované ustanovenie upravuje zákon o minimálnu výšku výživného, ktorú je povinný platiť každý rodič na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. K jeho aplikácii dochádza predovšetkým v prípadoch objektívnej nespôsobilosti rodiča zabezpečiť si príjem, z ktorého by mohla byť výška výživného určená v rámci štandardných pravidiel, zároveň slúži na ochranu oprávneného, aby aspoň v minimálnom rozsahu boli uspokojované jeho základné životné potreby. Keďže nepriaznivé príjmové pomery otca nie sú dôvodom zbavenia povinnosti prispievať na výživu maloletých detí a aspoň v zákonom stanovenej minimálnej výške výživného, odvolací súd sa stotožnil s rozsahom vyživovacej povinnosti určenej súdom prvej inštancie v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené neploleté dieťa. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Týmto zákonom sa rozumie zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. Na základe neho Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vydáva pravidelne opatrenie o úprave súm životného minima, ktoré okrem iného obsahuje práve sumu životného minima na nezaopatrené dieťa (opatrenie č. 220/2023 Z.z. o úprave súm životného minima), v zmysle ktorého je možné určiť minimálne výživné na dieťa každý kalendárny rok s účinnosťou od 01.07. príslušného kalendárneho roku. Vzhľadom na to sú rodičia, ktorí majú určenú vo vzťahu k svojim deťom minimálnu vyživovaciu povinnosť, povinní platiť výživné v tejto novej sume určenej v zmysle opatrenia .

20. Odvolací návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti určenej súdom prvej inštancie navyše v minimálnom rozsahu považoval odvolací súd za rozporný s najlepším záujmom maloletých ohrozujúci riadne uspokojovanie ich odôvodnených potrieb a zosťrenú nevyváženosť v plnení si rodičovských povinností k maloletým. Určené výživné zohľadňuje mieru proporcionality i limity otcových pomerov. S ohľadom na vyššie uvedené má odvolací súd za to, že nie je možné akceptovať dohodu rodičov o neplatení výživného, nakoľko nie je v záujme maloletých.

21. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch III., VII. (o určení výživného), ako vecne správny potvrdil, postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP. Odvolacie námietky otca teda nespochybnili vecnú správnosť rozsudku v jeho napadnutých častiach.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).